

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 12 december 2024

Här är en sammanfattning av några av de beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden fattade vid sitt sammanträde den 12 december. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

Vill du fördjupa dig i ärendena, se [handlingar och underlag till sammanträdet](#)

På sidan publiceras sedan protokollet från mötet. I protokollet står också vilken hållning/position de politiska partierna haft i de olika ärendena, yrkanden, yttranden och reservationer.

Resultatrapport ekonomi, november 2024

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar per november månad ett ackumulerat underskott mot budget på 668 miljoner kronor och en ökad nettokostnadsutveckling på 6,0 procent jämfört med motsvarande period 2023.

Intäkterna samlat redovisar ett överskott mot budget för perioden på 85 miljoner kronor. I detta ingår vårdintäkter med en positiv avvikelse mot budget på 37 miljoner kronor. Patient- och tandvårdsintäkter redovisar fortsatta underskott som tillsammans uppgår till 74 miljoner kronor. Underskotten vägs upp av övriga intäkter främst genom erhållna statsbidrag, projektbidrag och övriga intäkter.

Kostnaderna redovisar en negativ avvikelse mot budget på totalt 752 miljoner kronor. Störst avvikelse återfinns som tidigare inom personalkostnader där underskottet uppgår till 485 miljoner kronor och med en kostnadsutveckling på 7,1 procent. Förutom höga personalkostnader har produktionskostnader och kostnader för köpt utomlänsvård varit fortsatt höga under perioden.

Upphandling av medicinskt förbrukningsmaterial - tilldelning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att tilldela **XXXX** som leverantörer för förbrukningsmaterial IR och INR. Värdet på kommande avtalet uppskattas till 80 miljoner kronor för en avtalsperiod om fyra år (*namn på samtliga leverantörer anges i det justerade protokollet*).

Upphandlingen gäller ett ramavtal för medicinskt material inom interventionell radiologi och neuroradiologi. Det är används för behandling av till exempel stroke, cancer, nervsjukdomar, blödningar i hjärnan och andra delar av kroppen, dränage av abscesser osv.

Upphandling av systembundet förbrukningsmateriel från Abbott – upphandling startas

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt upphandlingsunderlag för ett ramavtal för förbrukningsmateriel inklusive reagenser som används till några av de instrument som är tillverkade av företaget Abbott. Produkterna finns på Klinisk mikrobiologi, Laboratoriemedicin och används bland annat vid analyser för SARS-CoV-2, Influenta A, Influenta B och RS-virus samt som reagens och provtagningsmateriel för STI (sexuellt överförbara infektioner).

Eftersom produkterna är systembundna samlas de med fördel i samma upphandling och avtal.

Upphandling för nytt nutritionsavtal – upphandling startas

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt upphandlingsunderlag för ett ramavtal inom nutritionsprodukter och nutritionspumpar med tillhörande förbrukning. Värdet på det kommande avtalet uppskattas till 120 miljoner kronor för en avtalsperiod om fyra år. Nuvarande avtal löper ut i augusti 2025.

Produkterna innefattar bland annat kosttillskott, nutritionspumpar och aggregat. Det behövs till patienter med behov av extra näring, exempelvis vid olika sjukdomar som cancer, nervsjukdomar, dysfagi, eller vid minskad aptit.

Nutritionsprodukter är viktig del av den medicinska behandlingen och bidrar till att reducera risken för komplikationer och patientskador.

Upphandling av skopiutrustning – upphandling startas

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt upphandlingsunderlag för ramavtal inom skopiutrustning. Nuvarande avtal har löpt ut. Värdet på kommande avtal uppskattas gemensamt till 100 miljoner kronor för en avtalsperiod om fyra år.

Upphandlingen avser flexibel endoskopi, stel endoskopi, urologi och artroskopi.

Upphandling inom tandtekniska produkter – upphandling startas

Inom Folktandvården och framför allt specialisttandvården utförs olika typer av tandvårdsbehandlingar som kräver specialanpassade tandtekniska produkter för att kunna utföras.

Idag finns inget gällande avtal inom regionen för dessa produkter och det är viktigt att få på plats ett sådant för att säkerställa bra produkter till adekvata priser.

Upphandling av kundanpassade operationsset – upphandling startas

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att starta upphandling för produkter till sterila kundanpassade operationsset, förbrukningsmaterial.

Regionen saknar idag giltiga ramavtal för detta och det kommande avtalet har ett uppskattat värde på 40 miljoner kronor för en avtalsperiod om fyra år

Upphandling av allmänna labbprodukter – upphandling startas

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att starta upphandling av nytt avtal för allmänna labbprodukter.

Inom laboratorieverksamhet över hela regionen används många olika produkter av allmän laboratoriekaraktär, allt från mindre laboratorieutrustning till förbrukningsprodukter som laboratoriemateriel, reagenser, kemikalier med flera och som inte är systembundna.

Totalt sett utgör inköpen stora summor, upp till 40 miljoner kronor per år. Produkterna ingår generellt inte i de sjukvårdsgrossistavtal som regionen har, och många av dem köps idag utanför skriftliga avtal.

Efter längre tids inköpsanalys och utredning av avtalsupplägg görs nu en upphandling av ett ramavtal med flera laboratoriegrossister för flera olika produktgrupper inom allmän labbutrustning och allmänna förbrukningsprodukter för laboratoriebruk som inte är systembundna.

Upphandling av operationsresurser inom ortopedi

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att starta upphandling för ett nytt avtal för operationsresurser inom ortopedi. Det nuvarande avtalet löper ut i december 2026

Idag finns inte operationsresurser att tillgå i tillräcklig omfattning inom regionen. Upphandlingen omfattar delvis bemannad operationssal för operation där en del av regionens dagkirurgiska operationer, eller ortopediska operationer som kräver en övernattnings, kan utföras av regionens operatörer.

Tjänsten omfattar i dag fyra operationsdagar per vecka hos två leverantörer under tio månader/år. Nuvarande årskostnad är ca 14 miljoner årligen. Priset förväntas öka något, till ca 15 miljoner under nästa avtalsperiod.

Upphandlingen inleds i förtid för att göras samtidigt som tidigare beslutade upphandlingar för operationsresurser inom kirurgi, urologi samt gynekologi genomförs.

Hälso- och sjukvårdsnämndens nämndplan 2025

Nämndens uppdrag är att tillgodose västerbottningens behov av hälso- och sjukvård samt tandvård, ge högspecialiserad vård till befolkningen i norra sjukvårdsregionen samt följa och driva utvecklingen inom forskning, innovation och utbildning. Nämnden har också ett uppdrag att bedriva regionvård. Till stöd

för nämndens arbete finns ett arbetsutskott och två politiska beredningar. Beredningarna har löpande avstämningar med nämndens arbetsutskott.

Nämndplanen är en del av Region Västerbottens sammanhållna politiska styrning. Hät beskrivs prioriterade delmål och indikatorer kopplade till de av regionfullmäktige beslutade regionmålen. Av regionfullmäktiges sju mål är samtliga sju riktade till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Bilden visar hur regionmålen leder mot vår gemensamma vision och att verksamheten ska bedrivas inom ramen för god ekonomisk hushållning.

Riktade uppdrag

I planen beskrivs också de riktade uppdrag som regionfullmäktige har riktat till nämnden och nämndens riktade uppdrag till sin egen förvaltning och sina egna beredningar.

Nämndplanen beskriver också ekonomiska förutsättningarna och budget för 2025. Nämnden går in i 2025 med ett prognostiserat budgetunderskott.

Regionfullmäktige har gett nämnden i uppdrag för 2025 att ta fram förslag på åtgärder för att minska personalkostnader. Vidare att öka tillgängligheten vid valda enheter samt minska kostnader för tjänsteresor. Regionfullmäktige har också gett i uppdrag till nämnden att intensifiera åtgärder som syftar till att stärka omställningen till nära vård. I ett fortsatt uppdrag från 2024 ska man arbeta vidare för att stärka ledning och styrning fortgå. Fullmäktige har också uppdragit nämnden att arbeta vidare med kloka kliniska val i syfte att minska icke värdeskapande vård.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en stor utmaning i hälso- och sjukvården. Systematiskt arbetsmiljöarbete och utveckling av nya arbetssätt är en förutsättning för att klara uppdraget. Kvalitet och kontinuitet i vården är beroende av att regionen har egen personal på plats och fullmäktige har därav uppdragit nämnden att minska hyrbemanningen i enlighet med nationella rekommendationer.

Verksamhetsåret 2025 kommer i hög grad att präglas av införandet av det nya vårdinformationssystemet COSMIC. Utbildning, driftsättning och implementering är prioriterat vilket kommer att påverka utrymmet för andra större utvecklingsprojekt.

Plan för hållbar ekonomi

Hälso- och sjukvårdsnämndens plan för en hållbar ekonomi kan sammanfattas i följande områden:

- **Tillgänglighet** – fortsatt prioritering av insatser för att förbättra tillgängligheten. Förbättrad tillgänglighet ger förutsättningar för en hållbar ekonomi.
- **Ledning och styrning** – det är viktigt att ge förutsättningar för en stärkt ledning med tydliga uppdrag och mandat. Detta ger förutsättningar för en trygg organisation och system som stödjer arbetet är av stort värde.
- **Minskat hyrberoende** – målsättningen med arbetet med minskat hyrberoende är att nå det nationella fastställda målet om att kostnaden ska uppgå till max 2 procent av personalkostnaderna.
- **Universitetssjukhuset** – fortsatt fokus på att fler verksamheter ska uppnå universitetssjukvårdsstatus, i detta ingår satsningar på innovationer och ny teknik som exempelvis Fokused ultrasound (FUS).
- **Åtgärdsplaner** årligen framtagna i verksamheten i samband med verksamhetsplanering är fortsatt en viktig bas i det löpande arbetet för en ekonomi i balans. I arbetet ingår prioriteringar, att se över arbetssätt och flöden, samverka med kommun och möjlighet till ökade intäkter.
- **Produktion och kapacitetsstyrning** - För kunna möta vårdbehoven behövs kunskap om vårdbehov, tillgängliga resurser samt förutsättningar för att styra dessa kapaciteter och resurser så att de nyttjas på effektivaste sätt. För att stödja detta intensifieras insatser med införande av Produktions och kapacitetsstyrningen (PKS) tillsammans med ekonomistaben. Fortsatt arbete med prioriteringar är nödvändigt. Vissa pågående initiativ bör pausas eller avslutas. Beslut om nya initiativ ska alltid följas av beslut om finansiering.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa nämndplan 2025.

[Läs nämndplanen 2025 i sin helhet](#) bland handlingarna, se ärende 17:

Fullmäktigeuppdrag 2025

Regionfullmäktige har beslutat om regionplan och budget 2025–2028. I planen riktar man följande uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden

1. Minska hyrberoendet
2. Ta fram konsekvensunderlag och förslag till åtgärder för att minska personalkostnaden motsvarande 250 miljoner kronor
3. Identifiera och initiera ett fokusarbete för att förbättra tillgängligheten vid valda enheter
4. Minska tjänsteresor i Region Västerbotten med 15 % i jämförelse med år 2023
5. Stärk vår ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025
6. Genomför prioriterade åtgärder som syftar till att stärka omställningen till nära vård

7. Utifrån kloka kliniska val och dess struktur, genomför prioriteringar för minskad vårdkonsumtion

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att genomföra fullmäktigeuppdragen enligt uppdragsdirektiven.

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott utses till politisk styrgrupp.

Slutrapportering ska lämnas i samband med årsredovisning per december 2025.

Information om hur uppdragen går ska lämnas kontinuerligt vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträden.

Återrapportering om mobil röntgenutrustning för nära vård i hela länet

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tidigare under 2024 beslutat att om ett uppdrag att utvärdera mobil röntgen för att stärka nära vård. Vid dagens sammanträde var återrapporten från uppdraget uppe för information.

Mobil röntgen är ett arbetssätt som kan användas både för planerad och akut verksamhet. Storleken på utrustningen gör att den kan användas i patientens bostad och på särskilda boenden. Trots det portabla formatet levereras bilder med den kvalité som efterfrågas av radiologerna för att kunna ställa diagnos.

Kostnaden för den mobila utrustningen är cirka 1 miljon kr i inköp, vilket är lägre än för en fast utrustning, men måste beaktas i förhållande till nyttan.

Utrustningen bör skötas av utbildad personal och där finns i dagsläget en uttalad brist på röntgensjuksköterskor.

Inom Region Västerbotten begränsar långa avstånd och lågt patientunderlag i inlandet nyttan av mobil röntgen både vid akuta händelser och planerade undersökningar. För att bedöma nyttan länets mer tätbefolkade områden behöver man ytterligare data och underlag.

Mobil röntgen skulle kunna bidra till att komma närmare patienten och bidra till en mer nära vård. Ekonomi och brist på tillgänglig kompetens, i kombination med ett alltför litet patientunderlag, är förutsättningar som är hindrande för att införa mobil röntgen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Initiativärende: Budgetuppföljning med anledning av Region Västerbottens ekonomiska läge

Kristdemokraterna har lämnat in ett initiativärende gällande budgetuppföljning och bland annat att verksamheter som går med budgetunderskott bör redovisa inför hälso- och sjukvårdsnämnden varför, samt hur man arbetar för att vända detta.

I yttrandet över ärendet står bland annat att nämnden får en ekonomisk redovisning vid varje sammanträde, då om bland annat nettokostnader, resultat mot beslutad ram, produktion av vårdtjänster, disponibla vårdplatser och budgetavvikelser på verksamhetsnivå.

Nämndens uppdrag både från fullmäktige och till förvaltningen följs upp under hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport till nämnden.

Utöver ovanstående redovisningar har nämnden, tertialrapport i maj, delårsrapport i september och årsrapport där måluppfyllelse redovisas.

Områdescheferna har ett rullande schema där de kommer till hälso- och sjukvårdsnämnden och redovisar verksamheternas aktuella situation.

Det sker redan en omfattande redovisning av det ekonomiska läget till nämnden och att ytterligare redovisning inte bedöms vara värdeskapande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att avslå initiativärendet.

Motion om att agera för fler decentraliserade utbildningar

Maria Kristoffersson (C), Håkan Andersson (C), Carina Sundbom (C) och Ewa-May Karlsson (C) föreslår i en motion till regionfullmäktige att regionstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för fler decentraliserade utbildningar inom yrken som idag har brist, samt för yrken som prognostiseras att bli bristyrken. Det handlar om att klara framtidens kompetensförsörjning och att säkra samhällsservice i hela länet skriver man och nämner bland annat tandläkare, barnmorskor, fysioterapeuter, läkare och sjuksköterskor.

I svaret på motionen står bland annat att det i dagsläget pågår ett flertal decentraliserade utbildningar. Omfattningen begränsas dock av regionens möjligheter att ta emot studenter under de verksamhetsförlagda delarna av utbildningarna. Det är av stor vikt att de utbildningar som startas kan upprätthålla en god kvalitet och att de utbildningar som redan startats upp, utvärderas kopplat till programmets betydelse för kompetensförsörjning i länet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Utveckling av samspelet mellan specialistvård och primärvård – ett av regionfullmäktiges riktade uppdrag 2024

Regionfullmäktige har under 2024 riktat vissa fokusuppdrag till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Uppdragen har olika inriktning men alla med syfte att minska regionens kostnader och säkerställa att vi når uppsatta mål.

Ett av uppdragen handlar om att utveckla samspelet mellan sjukhusvården och primärvården, vilket är en fortsättning på den genomlysning av primärvården som genomfördes under 2023.

Uppdraget är att utveckla samspelet mellan sjukhusvård och primärvård i syfte att stödja omställningen till nära vård genom att:

- Tydliggöra roller och uppdrag inom primärvården.
- Klargöra hur utvecklingsområden samordnas i syfte att optimera flöden för personcentrerade arbetsätt.
- Identifiera åtgärder som utvecklar beställning, ersättningsmodell och uppföljning i enlighet med primärvårdsuppdraget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har godkänt redovisningen.

[Läs hela rapporten bland handlingarna, se ärende 29](#)

Extra sammanträde för hälso- och sjukvårdsnämnden 2025

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om ett extra sammanträde 2025, nämligen den 20 januari. Sammanträdet hålls digitalt.

Övriga ärenden som behandlades på sammanträdet, för mer information se protokoll

8. Uppföljning av införandet av framtidens vårdinformationsstöd - FVIS-programmet
19. Tillsynsplan för intern kontroll 2025 Hälso- och sjukvårdsnämnden
20. Komplettering till hälso- och sjukvårdsnämndens delegationsordning
22. Bidrag till Tobiasregistret 2025–2027
23. Remiss - Trygghetsberedningen
24. Remiss - Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker
25. Remiss - Ett nytt regelverk för hälsodataregister
26. Remiss - Det europeiska hälsodataområdet – sekundäranvändning och ansvarsfördelning mellan myndigheter